

Obrazložitev Akta o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov elektrike in načinu njihovega prikazovanja

Svet Agencije za energijo (v nadaljevanju agencija) je na 9. redni seji 28. januarja 2015 sprejel Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 10/15 in velja od 17. 2. 2015. Ta akt predstavlja uskladitev akta z določili Energetskega zakona (Uradni list RS, 17/14 in 81/15, v nadaljevanju EZ-1). Osnovno določilo o obveznosti dobaviteljev električne energije, da na svojih računih in v promocijskem gradivu, ki je na voljo končnim odjemalcem, opredelijo med drugim tudi prispevek posameznega vira energije k skupni sestavi goriv, ki jih je dobavitelj koristil v predhodnem letu, izhaja iz Direktive 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 96/92/ES. To določilo je bilo implementirano tudi v EZ-1. Ker v verziji akta, ki jo je svet agencije sprejel 28. januarja 2015, ni bilo ustrezno upoštevano pojasnilo Evropske komisije k navedeni direktivi, kjer je med drugim zapisano, kaj se šteje kot promocijsko gradivo, je agencija pripravila spremembo navedenega akta, s katerim je spremenila definicijo promocijskega materiala. Akt o spremembi Akta o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja je svet agencije sprejel na 13. redni seji 22. aprila 2015.

Naknadno je agencija ugotovila, da je pri uskladitvi z določili EZ-1 v aktu napačno interpretirala določilo šestega odstavka 366. člena EZ-1, ki se nanaša na razporeditev potrdil o izvoru iz proizvodnih naprav, ki prejemajo podporo v obliki zagotovljenega odkupa proizvedene električne energije, med dobavitelje, ki delujejo na slovenskem trgu. Omenjeni člen zahteva, da se ta potrdila prenesejo na Center za podpore in razveljavijo na ime dobaviteljev v razmerju njihove dobave končnim odjemalcem v Sloveniji. V sedaj veljavnem aktu je določeno, da se vse količine električne energije iz proizvodnih naprav, ki prejemajo podporo v obliki zagotovljenega odkupa, upoštevajo pri določitvi preostale sestave proizvodnih virov. S tem je sicer zagotovljena enakomerna porazdelitev deležev te električne energije med vse slovenske končne odjemalce, vendar ni v skladu z določili EZ-1. Zato je agencija pripravila predlog novega akta, po katerem bodo količine električne energije iz proizvodnih naprav, ki prejemajo podporo v obliki zagotovljenega odkupa proizvedene električne energije, razporejene med dobavitelje na podlagi njihovih tržnih deležev v preteklem koledarskem letu.

Razen tega agencija je agencija predlagala še naslednje spremembe akta, ki so posledica ugotovljenih pomanjkljivosti v veljavni različici akta:

Terminološka uskladitev z določili EZ-1:

Ker EZ-1 pretežno uporablja termin »elektrika« in ne »električna energija«, je v aktu uporabljen termin »elektrika«. To je povzročilo tudi spremembo naslova akta.

Opustitev tržnih zelenih certifikatov kot dokazila izvora električne energije iz obnovljivih virov:

Z letom 2015 je mednarodno združenje izdajateljev Association of Issuing Bodies (AIB), katerega članica je tudi agencija, prenehalo z izdajanjem certifikatov RECS, ki so se do leta 2014 kot dokazilo o izvoru električne energije uporabljali tudi v Sloveniji. Ker je veljavnost certifikatov eno leto, v letu 2016 ne obstaja več noben veljaven certifikat RECS. Ker so bili tržni zeleni certifikati predhodniki potrdil o izvoru, z uveljavitvijo slednjih ni več pričakovati uvedbe drugih tržnih certifikatov. Zato se je agencija odločila, da bodo odslej kot dokazila izvora električne energije iz obnovljivih virov lahko štela le razveljavljena potrdila o izvoru.

Dodano je določilo, katere informacije so dobavitelji dolžni objavljati v prvem letu po vstopu na slovenski maloprodajni trg z električno energijo:

V veljavnem aktu ni bilo posebnega določila glede dobaviteljev, ki so na trgu manj kot eno leto. Zato je agencija letu 2015 prejela vprašanja novih dobaviteljev, saj niso vedeli, katere informacije naj objavijo na izdanih računih in v promocijskih materialih. Agencija je na taka vprašanja odgovorila, da naj prikažejo zadnjo objavljeno skupno preostalo sestavo proizvodnih virov, to je sestavo, ki jo bo svojim končnim odjemalcem prikazal dobavitelj, ki v zadnjem letu ne bi razveljavil nobenih potrdil o izvoru. V izogib kasnejšim vprašanjem se v akt dodaja ustrezno določilo.

Dodana obveza objave sestave proizvodnih virov na spletnih straneh dobaviteljev:

Prvi odstavek 42. člena EZ-1 določa, da morajo dobavitelji elektrike končnim odjemalcem informacije, povezane s sestavo proizvodnih virov, prikazati na izdanih računih za dobavljeno elektriko, na promocijskih gradivih in na spletu. V veljavnem aktu ni bila eksplicitno omenjena obveznost prikazovanja teh informacij na spletu. To je pomenilo, da so dobavitelji zaradi določil EZ-1 dolžni objavljati te informacije tudi na spletu, vendar ne nujno v skladu z določili akta. S to spremembo bo uveljavljena zahteva, da morajo biti tudi na spletu prikazane informacije, določene in objavljene v skladu z določili Akta o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov elektrike in načinu njihovega prikazovanja.

Zaradi uskladitve z novo energetske zakonodajo so črtane tudi določbe o načinu določanja in prikazovanja vplivov na okolje.

Ker predlagane spremembe akta presegajo tretjino obsega veljavnega akta, je agencija namesto spremembe akta pripravila predlog novega akta, s katerim se zagotavlja uskladitev z določili EZ-1 in ureditev področja objavljanja informacij o sestavi proizvodnih virov za nove dobavitelje na trgu.

Akt bo začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.